PROPERTY OF ACKU

DAILY اراده

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۲۲۶

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

دوولسم کال - دویمه دوره، ۱۲۲۶ مه گڼه، پر له پسې ۲۳۰۰ گڼه د ۱۳۹۰ ل. د کب لومړۍ - د دو شنبې ورځ، د ۱۴۳۳ هـ ق ربیع الاول ۲۸ مه د ۲۰۱۲ د فبروري ۲۰ مه

د سولې د عالي شورا مدیریت کمزوری او ګرنې یې تر اوسه بې پایلې دي!

د مشرانو جرګې غړو د سولې عالي شورا پر کرنو نیوکې وکړې او پرېکړه یې وکړه چې د کب پر نهمه، د دې شورا د دارالانشاء مشر او ویاند د شورا د کرنو په اړه جرګې ته معلومات ورکړي.

د مشرانو جرګې غړي علي اکبر جمشیدي، پرون د دې جرګې په عمومي غونډه کې وویل، د سولې عالي شورا تراوسه کومه لاسته راوړنه نه لري او لامل یې دادی، چې دغه شورا له وسلوالو مخالفینو سره د خبرو لپاره ځانګړې تګلاره نه لري.

د دې په وینا، د سولې روانه پړوسه په هغه صورت کې د افغانانو لپاره د منلو وړ ده، چې له وسلوالو مخالفینو سره د **۳مخ**

ډان پاکستانۍ ورځپاڼه:

پاکستان نور له طالبانو سره په اړیکو نه شرمېږي

د پاکستان ډان انګلیسي ورځپاڼې پرون د یوه جګپوړي افغان چارواکي په قول ولیکل چې پاکستان نور له طالبانو سره د اړیکو په لرلو نه شرمېږي.

ډان ورځپاڼې د دغه افغان چارواکي نوم نه دی اخیستی خو دغه له خولې یې کښلي: «له طالبانو سره د پاکستان اړیکې له نېکه مرغه ښکاره دي، د پاکستان حکومت نور له دې انکار نه کوي چې له طالبانو سره اړیکې لري.»

د پاکستان حکومت په ښکاره یا علني ډول تل له طالبانو سره د اړیکو لرل یا د هغوی ملاتړ رد کړی دی.

د تېرې اوونۍ د پنجشنبې په ورځ د پاکستان له چارواکو د افغانستان د ولسمشر حامد کرزي دې غوښتنې چې د طالبانو مشران خبرو ته راولي، پاکستاني چارواکي حیران کړل.

د پاکستان د بهرنیو چارو وزیرې د افغانستان د ولسمشر د دې غوښتنې په اړه چې «ملاعمر راوسپارئ» وویل: «که (له مورې څخه) داسې توقع وي، د دې مانا دا ده چې حقیقتونه په پام کې نه **۳مخ**

د ملي شورا نوې ودانۍ د راتلونکي زېرديدي کال تر جونه بشپړېږي

د هند سي اند سي تعمیراتي کمپنۍ پرون وویل چې د افغانستان د ملي شورا ودانۍ به، چې ۹۵ ملیونه ډالره پرې لګېږي، د ۲۰۱۳ میلادي کال د جون تر میاشتې بشپړه کړي.

د سي اند سي تعمیراتي کمپنۍ رییس جې ایس جوهر د هند خبري اژانس پي ټي آی ته وویل: «د افغانستان د ملي شورا د ودانۍ لپاره پر پنځه نوي میلیون ډالري پروژې کار روان دی. مور هلته د وکیلانو د استوګنې ځایونه هم جوړوو. دا کار به په راتلونکو دوولسو تر پنځلس میاشتو پورې بشپړ شي.»

له سي اند سي تعمیراتي کمپنۍ سره د افغانستان د ملي شورا د دوارو جرګو د ودانۍ د جوړولو قرارداد د هند د فواید عامې مرکزي اداري کړی دی. د دې ودانۍ ټول لګښت هند په غاړه اخیستی دی. هند په تېرو لسو کلونو کې له افغانستان سره د سړکونو، ښوونځیو، کلینیکونو او نورو پروژو د جوړولو لپاره نږدې دوه میلیارد ډالره مرسته کړې ده.

دې کمپنۍ په ۲۰۰۵ کال په افغانستان کې کار پیل

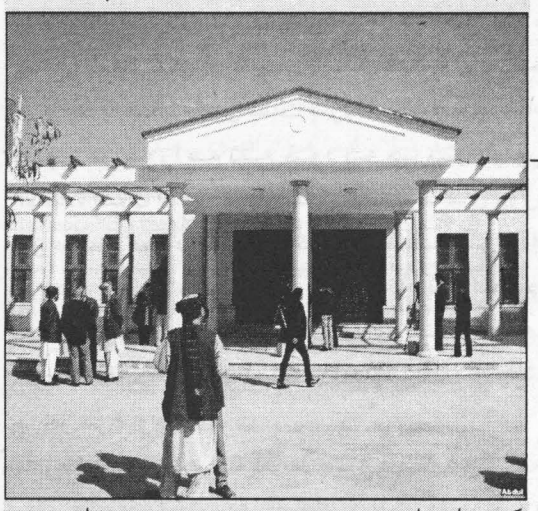

کړی او تراوسه پورې یې په ډېرو سختو امنیتي شرایطو کې د پنځه سوه کروړ هندي روپیو په ارزښت سړکونه جوړ کړي دي.

د دې کمپنۍ له لوري په جوړو شویو سړکونو کې د تالقان - کشم لویه لار، د لشکر ګاه حلقوي سړک، د کندهار - سپین بولدک لویه لار، جلال اباد - اسمار سړک، د کندهار - هرات د لویې لارې ترمیم او د کندهار - ترینکوټ سړک یادولی شو. **۳مخ**

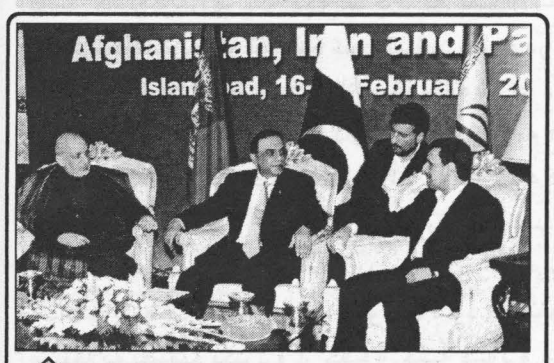

بی اعتنایی اسلام آباد به امیدواری های کابل ۴

کابل ښاریان درنو واورو له ګنډو ستونزو سره مخ کړي

دواورې وروستیو ورښتونو که څه هم ډېر خلک دوچکالۍ پای ته رسیدو ته خوشبینه کړي، خو د کابل ښار اوسیدونکي بیا دواټونو په سر دواورې پرتو ډېرونو په تګ راتګ کې له ځینو جدي ستونزو سره مخامخ کړي.

دغه خلک تر ډېره کابل ښاروالي گرموي، چې له واټونو او پلي واټونو څخه د واورې د پاکولو لپاره لازم اقدامات نه دي کړي.

یو شمېر خلکو، په واټونو د واورو او کنګلونو د موجودیت په اړه خپل شکایتونه داسې بیان کړل: "زما نوم لایق دی، دولت نه همدا غواړو چې په سر کونو باندې د مالګې وشیندي. زما نوم ایمل دی، ډېرې ستونزې دي خلکو سره ښځې او ماشومان دي، ښاروالۍ ته دا پکار ده چې لږ مالګه او خاوره په سر کونو وشیندي ځکه د خلکو ژوند له خطر سره مخامخ کوي."

دغو خلکو له ښاروالۍ وغوښتل، چې دې مسئلې ته جدي پاملرنه وکړي، ځکه دا واورې اوس تر ډېره په سترو کنګلونو بدل شوي او خلک یې په تګ راتګ کې له ستونزو سره مخامخ کړي.

خو کابل ښاروالي وایي، چې دوې تل سړکونه او واټونه له وارو پاک کړي او نه پریږدي چې خلک له دې امله له کومې ستونزې سره مخ شي.

د کابل ښاروالۍ د تنظیف مرستیال خورمن علومي د یکشنبې پر ورځ ازادۍ راډیو ته وویل، چې دوی اوس هم د ښار په پاکولو بوخت دي: "مور شاوخوا څلور زره او پنځه سوه تنه شګه، خاوره او مالګه ګډه کړه او په هغو سړکونو مو وپاشله چې نه پاکیږي، خو هغه، چې د پاکیدووو ټول مو پاک کړي او په دې برخه کې مور د کابل ښار له اوسیدونکو غواړو چې له مور سره مرسته وکړي.

که چیرې کابل ښاریان له خپلو کوڅو او د کورونو له مخې واورې پاکې کړي او عمومي سړکونو ته یې را وباسي له هغه ځای نه یې بیا مور پورته کړو.

مور د اژمنه کوو، خو دا نشو کولی چې د خلکو له کوڅو او د بامونو له سر نه واورې پاکې کړو، خو دا هیله لرو چې یو ورځ دا کار هم وکړو څو زمور **۳مخ**

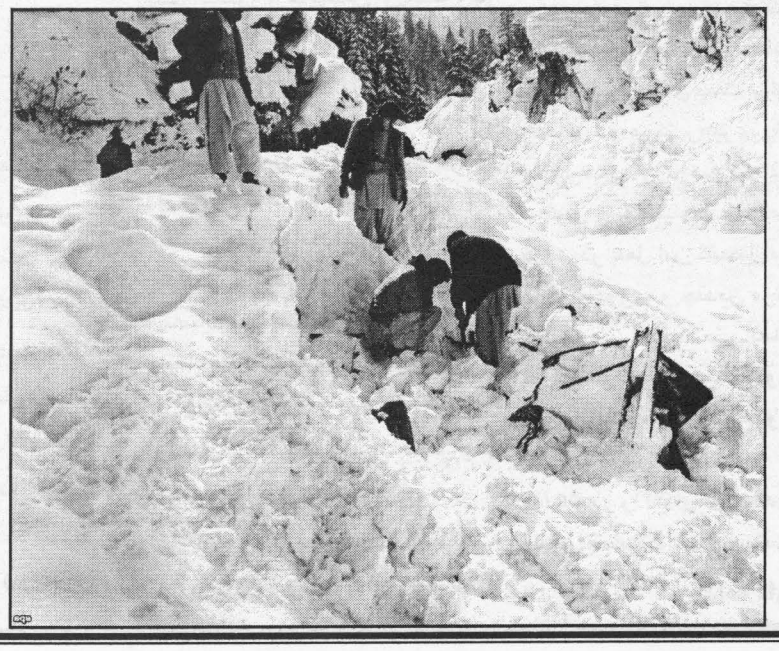

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

خانۀ ملت در اوج بازی ها و معامله هـای پشت پرده

توقع می رفت، روز شنبۀ گذشته وزیران داخله و مالیه در ولسی جرگه استیضاح گردد. این استیضاح به منظوری صورت می گرفت که به شمول دو وزیر یادشده برخی وزیران در انجام مسوولیت های شان کوتاهی کرده و نتوانسته اند، در انجام امور محوله قناعت نماینده گان مردم را حاصل نمایند. هرچند نشست استضاحیۀ وزیران مالیه و داخله برگزار گردید، ولی به برخی نماینده گان حق استجواب و استیضاح از این دو وزیر داده نشد و نیز به خاطر دادن رأی اعتماد به آنها، صندوق رای گیری گذاشته نشد که این خود نمایانگر یک عمل غیرقانونی و گریز صریح و واضح از اعمال قانون می باشد. روی این منظور، برخی نماینده گان روز گذشته، با اجرای اعتصاب داخل مجلس شدند؛ این کار آنها، سبب بروز برخی بی نظمی ها در نشست عمومی این مجلس شد که به منظور استیضاح وزیران عدلیه و امور مهاجرین برگزار شده بود. گفته می شود، نشست دیروزی ولسی جرگه به خاطری به بی نظمی کشیده شد که یکتن از نماینده گان ولایت قندهار به منظور اعتراض به روند نشست روز گذشتۀ (شنبه) که در آن به برخی از نماینده گان حق اعتراض از وزیران داخله و مالیه داد نشد، با دهان و دست های بسته وارد ولسی جرگه شد.

این واضح است که اعتصاب نمایندۀ مذکور و دیگر نماینده گان یک عمل به جا و اعتراض قانونی در برابر بی قانونی ها و قانون گریزهایی است که منشای اصلی آن دستگاه قدرت است. دستگاه قدرت، از آغاز دور جدید مجلس نماینده گان در صدد آن بود که با راه اندازی بازی ها و معامله های پشت پرده، در فضای سیاسی کشور، هر چه را به نفع خود به چرخش درآورد. از انتخاب هیأت اداری گرفته، تا ترتیب اجنداهای روزمرۀ این مجلس همه در گرو زورگویان سیاسی قرار دارد و این همه روندها مطابق مزاج و خواستۀ آنها انجام می یابد که تشکیل کنونی هیأت اداری، میزان کارآمدی، کارایی، کفایت کاری و استقلال آنها، خود دلیل روشنی بر این موضوع است.

بادرنظرداشت جریانات گذشته و تازه یی که در دهلیزهای خانۀ ملت به راه افتاده است، چنین به نظر می رسد که خانۀ ملت به محل آزمایش سیاست ها و بازی های زورگویان پرقدرت در رأس دستگاه های دموکراسی نما تبدیل شده است. به همین سبب است که در راستای هر تصمیم و فیصلۀ قانونی آن سنگ اندازی می شود و به اصطلاح مشهور فیصله های آن در نطفه خنثی می گردد. تا باشد که منافع حاکمان تامین و منافع ملی و مردمی که در هر سطح و وضعیتی قرار داشته باشد، کسی از آن پرسان نخواهد کرد. به عنوان سخن پایانی، خواهش ما از نماینده گان راستین مردم در این مجلس این است که با استفاده از موقف قانونی که دارند، نگذارند، دست های پنهان و پیدای این مجلس را به هرج و مرج کشانده و هر تصمیم آنرا برابر به خواسته ها و آرزوی های شخصی و گروپی خود رقم بزنند. اگر وضعیت به همین منوال ادامه یابد، دیگر نیازی به چنین مجلسی ضعیف و ناکارآمدی نخواهد بود که نتواند مستقلانه تصمیم بگیرد و از حقوق حقۀ خود و مردم افغانستان دفاع نماید.

ریاستی یا صدارتی؟

یک بررسی مقایسوی

قسمت: پنجم

نگارنده: م. دکتراندس نبی هیکل

شورای ملی:

- مادۀ ۸۱: "شورای ملی...عالیترین ارگان تقنینی مظهر ارادۀ مردم..."
- مادۀ ۹۲: در شش بند: تصویب، تعدیل و الغای قوانین و یا فرامین تقنینی، تصویب بودجۀ دولتی، پروگرام ها انکشافی، ایجاد واحدهای اداری تعدیل و الغای آنها، تصدیق میثاق ها و معاهدات و فسخ آنها، و سایر صلاحیت های مندرج قانون اساسی، از صلاحیت شورای ملی اند.
- مادۀ ۹۴: تصویب مجدد مصوبۀ شورای ملی که از جانب رییس جمهور رد گردیده، با دوثلث آرا از سوی ولسی جرگه نیاز به توضیح رییس جمهور ندارد. همچنان اگر مصوبه رد شده از سوی رییس جمهورطی ۱۵ روز به ولسی جرگه مسترد نگردد، تصویب شده تلقی می گردد.
- مادۀ ۹۵: پیشنهاد طرح قانون
- مادۀ ۱۰۹: پیشنهاد تعدیل قانون انتخابات در یکسال اخیر دورۀ تقنینیه در فهرست کار شورای ملی داخل شده نمی تواند. (اما قبل از آن ممکن است).

ولسی جرگه:

- مادۀ ۸۹: صلاحیت تشکیل کمیسیون برای بررسی و مطالعۀ اعمال حکومت به پیشنهاد یک ثلث اعضا.
- مادۀ ۹۱: استیضاح وزرا، تصویب پروگرام های انکشافی و بودجۀ دولتی، تایید یا رد مقرری ها.
- مادۀ ۹۲ : استیضاح به پیشنهاد ۲۰٪ کل اعضا و سلب طرح سلب اعتماد.
- مادۀ ۹۴: تصویب مجدد مصوبۀ شورای ملی که از جانب رییس جمهور رد گردیده، با دوثلث آرا از سوی ولسی جرگه نیاز به توضیح رییس جمهور ندارد. همچنان اگر مصوبۀ رد شده از سوی رییس جمهور طی ۱۵ روز به ولسی جرگه مسترد نگردد، تصویب شده تلقی می گردد.
- مادۀ ۹۵: پیشنهاد طرح قانون.
- مادۀ ۶۹: تقاضای اتهام علیه رییس جمهور از سوی یک ثلث کل اعضای ولسی جرگه و تایید آن اتهام از سوی دوثلث کل اعضای ولسی جرگه.
- مادۀ ۱۰۰: تصویب مصوبۀ یکبار رد شده با دوثلث آرای کل اعضا.
- مادۀ ۱۰۹: پیشنهاد تعدیل قانون انتخابات در یکسال اخیر دورۀ تقنینیه در فهرست کار شورای ملی داخل شده نمی تواند. (اما پیش از آن ممکن است، درصورتیکه مجلس دوراندیشی نماید.)

رییس جمهور:

- مادۀ ۶۱: "رییس جمهور با کسب بیش از ۵۰٪ آرا ... انتخاب می گردد."
- مادۀ ۶۴: صلاحیت ها و وظایف در ۲۱ بند. قسمت اعظم این صلاحیت ها مشروط اند.
- مادۀ ۶۹: "رییس جمهور دربرابر ملت و ولسی جرگه مطابق به احکام این ماده مسوول می باشد."
- مطالعۀ قانون اساسی نشان می دهد، موردی (به استثنای حکم اعدام) وجود ندارد که به رییس جمهور صلاحیت فرا قانون اعطا نماید. در صورت عدم احساس مسوولیت و فساد در پارلمان رییس جمهور می تواند، از مواد ۹۱، ۹۲، ۶۹،۹۴، ۱۰۰،۱۰۹، با خاطر آسوده بهره برداری نماید.

ما رییس جمهور از صلاحیتی برخوردار است که نه مجلس مقننه و نه مجلس اعیان از آن برخوردار نمی باشد. او در رأس قوۀ اجراییه و در رأس دولت قرار دارد،

در حالی که پارلمان و هیچ مرجع قانونی دیگر، در یک دولت دارای حاکمیت از لحاظ قانونی این صلاحیت را دارا نمی باشد. صلاحیت متذکره دارای دو بخش است: صلاحیت های دارای اساس قانونی که در قانون اساسی پیشبینی شده است و صلاحیت های فاقد اساس قانونی. در هر نوع نظم سیاسی چه فدرال یا غیرفدرال استفاده از این صلاحیت ها در گام نخست به شخصیت رییس دولت و رییس جمهور بستگی دارد، نه به نوع نظام سیاسی، و در جایگاه دوم به توانایی اکتویزم سیاسی و فرهنگ سیاسی؛ زیرا پارلمان نیروی خود را از دو منبع به دست می آورد:

- از حمایت واقعی مردم، و۲) از توانایی ساختارهای سیاسی برای بسیج نیروها به هدف اعمال فشار برای اعمال کنترول و نظارت از فعالیت های حکومت. نه افغانستان و نه هم پارلمان آن از چنان ساختارهای ملی دارای حمایت مردمی و درایت سیاسی لازم برخوردار اند، تا حکومت را به پاسخگویی وادارد.
- تغییر نظام موجب می گردد، مقام رییس دولت ایجاد گردد و صلاحیت های رییس جمهور به صدراعظم انتقال نماید و در قانون اساسی تعدیلات لازم وارد گردد. با این انکشاف ما، ارگانوگرام را تغییر می دهیم و تعدیلاتی را در قانون اساسی وارد می نماییم؛ در حالی که گردانندە گان تشکیلات سیاسی و نهادها و قوانین و ذهنیت ها دست نخورده باقی می مانند.

بدین ترتیب ما تشکیل جدید یک سازمان سیاسی را با مرامنامه و اساسنامۀ جدید آن بدست آنانی می سپاریم که سازمان قبلی را در اختیار داشتند. ما بدین گونه مهارت و شایستگی انسان و نقش آنرا در آن سازمان، به کلی نادیده گرفته ایم. از لحاظ علمی، نهادها و ساختارها دارای دو فرهنگ رسمی و غیررسمی اند و به نظر بسیاری ها نظام کنونی از این دو جهت جمع مسلکی نبودن و نداشتن اخلاق مسلکی، رنج می برد.

- با تغییر نظام صرفنظر از ملاحظات جدی دیگر ما، بازهم با همان گردانندە گان امور و حامیان آن سروکار خواهیم داشت که در نظام قبلی سروکار داشته ایم. نیاز اساسی ما در جایگاه اول تغییر در اندیشه و عمل ماست، نه تغییر در نظام سیاسی ما و در جایگاه دوم، ما باید ساختارهای سیاسی ملی را ایجاد و وارد صحنۀ سیاسی سازیم، تا بتوانیم ازاین راه اساسات ملی مستحکم را برای ایجاد اعتماد سیاسی به وجود آوریم.

۲. قوانین: قوانین ما بدون شک فارغ از کاستی نخواهد بود، مگر این دشواری را می توان و باید پس از آغاز تطبیق آن مطرح نماییم، تا به یقین دشواری های آنرا در عمل بیازماییم. ما هنوز در جدال قانون پذیری و قانون گریزی قرار داریم. اصلاح سیستم انتخاباتی و قانون انتخابات باید در صدر کار پارلمان کشور قرار داده شود. تدویر انتخابات شاروالی ها(شاروال و شوراهای آن) و ولسوالی ها بخشی از تقسیم قدرت و صلاحیت ها را می سازد، مگر از دید فدرالیستان افغان فرار کرده است.

بی گمان این مقام ها مورد نظر طراحان نظام فدرال در افغانستان قرار ندارند. فدرالیستان افغان چه می خواهند؟ این سوال ما را به پاسخ دوم می رساند. اما پیش از آن، به مسألۀ افراد می پردازیم.

خطر بزرگی که خودمختاری داخلی واحدهای جغرافیایی در شرایط قانون گریزی و قانون ستیزی با خود دارد، این است که ما کشور را به صورت دیفاکتو وارد انارشی ملوک الطوایفی می نماییم که در آن یاغی گری و باغی گری به رسمیت شناخته شده است،

شرایطی که در آن نیروهای امنیتی و حفاظت از نظم عامه، توانایی عملکرد را ندارند. در چنین شرایط، حقوق بشری زیر پاهای حاکمان خود مختار در واحدهای جغرافیایی خودمختارقرار می گیرند. به عبارت دیگر، نظام سیاسی فدرال دو کار مهم را انجام می دهد:

۱) صلاحیت های را میان حکومت مرکزی و حکومت های ایالتی تقسیم می نماید. یعنی به جای یک مرکز رهبری دو مرکز رهبری را به وجود می آورد که به نام مرکزی و حاشیوی یاد می گردد. در عمل این تشکیل یک مرکز محوری و چندین مرکز حاشیوی را ایجاد می نماید که می تواند، به دیکتاتوری های اقلیت یا دیکتاتوری اکثریت منجر گردد، و

۲) کشور را امکان می دهد، بر اساس تمایلات ما و دیگران اداره گردد.

ادامه دارد

د سولې د عالي شـــورا ...

خبرو ټول اړخونه پوره څرګنـد او د دې خبـرو مشري افغانان وکړي.

دا په داسې حال کې ده چې څه موده مخکې امریکا، قطر او جرمني وپتېلـه چې د وسلوالو طالبانو لپاره د خبرو په موخه په قطر کې دفتر پرانیستل شي.

پـه قطـر کـې د دفتـر لـه پرانیستو سره، وروسته د افغانستان دولت هم هوکړه وکړه او طالبانو هم ویلي، چې په دې اړه یې له نړیوالو سره تفاهم کړی دی.

امریکـایي چـارواکي هـم د افغان چارواکو په څېر وایي، چـې د سـولې پروسـه بـه د افغانـانو تر مـشرۍ لانـدې وي؛ خو دا په داسې حال کې ده چې ویل کېږي، د امریکا او طالبـانو تـرمنځ لـه څـه مـودې راهیـسې خبـرې روانې دي.

د مـشرانو جرګـې د ملـي اقتـصاد د کمېـسیون مـشر عبـدالوهاب عرفـان وویـل، چې د سولې په اړه له اصلي مسایلو څخـه د افغانـستان حکومت لرې ساتل کېدل او بلې خوا ته په افغانستان کې د ګډوډۍ لپـاره د ځینـو ګاونډیو هېوادونو هڅې، د سولې د ټینګښت په لار کې پرتـې سـتونزې دي، چـې بایـد د لـرې کولـو لپـاره یـې هڅې وشي.

هغـه وایـي، ترڅـو چـې د سـولې د عـالي شـورا پـه ترکیـب کـې بـدلون رانـه وستل شي، اوسنۍ شورا نه شـي کـولی پـه هېـواد کـې د سولې د ټینګښت په لار کې ښې لاسته راوړنې ولري.

د دې جرګې غړې نجیبې حسیني هم د شورا اوسنی جوړښـت سـم نـه بـولي او وایـي، چـې پـه شـورا کـې د مـدیریت کمزورتیـا د دې لامـل شـوې چـې تراوسـه کومې لاسته راوړنې نه لري.

هغـې هـم د افغانـانو پـه مشرۍ د سولې د پروسې په پر مخ بېولو ټینګار کاوه او زیاتـه یـې کـړه: ((د سـولې شورا په داخل کې مشکل لري، ځکه تراوسه په دې نه دي بریالي شوي، چې خپل مشر وټاکي.))

د سـولې د عـالي شـورا مـشر برهـان الـدین ربـاني د وړې پـه ۲۹مه، د کابل ښار په وزیر اکبرخان مېنه کې په خپل کور کې د یوه ځانمرګي برید پـه تـرخ کـې ووژل شـو او تـر اوسـه ورتـه بـل مـشر نـه دی ټاکل شوی.

د سولې په اوبا کسیزه عالي شورا کې، چې تېر کال د تلې په میاشت کې یې کار پیل کـړی، ځینـې جهـادي مشران، د ملي شورا یو شمېر غړي، د طالبـانو د رژیـم لـوړ پـوړي کـسان او یـو شـمېر دولتي چارواکي شامل دي.

د مـشرانو جرګې بـل غـړی حافظ عبـدالقیوم هـم وایـي، چـې د سـولې شـورا تـر اوسـه کومه لاسته راوړنه نه لري او په کار ده، چې د سولې لپاره ځانګړې تګلاره جوړه کړي.

د خپـرو شـویو راپورونـو لـه مخې، په تېر یو کال کې د سولې د عالي شورا د هڅو په پایله کې د ټول هېواد په کچه شـاوخوا ۳۰۰۰ مخـالفین د سولې له بهیر سره یو ځای شوي دي.

خو حافظ عبدالقیوم وایي: ((کوم کسان چې د سولې له پروسې سره یوځای شوي، دا ټول دروغ او له حقیقت څخه لرې خبره ده.)).

د مـشرانو جرګـې غـړی عبدالقیوم وایي، د دې لپاره چـې د سـولې پـه اړه خبـرې ښکاره لاسته راوړنې ولري، باید له وسلوالو سره د خبرو د منځګړیتوب لپاره له اسلامي هېوادونو په ځانګړي ډول له سـعودي عربـستان څخـه د مرسـتې او منځګړیتـوب غوښتنه وشي.

دافغانـستان حکومـت هـم مخکې ویلي و، چې په سعودي او یا ترکیه کې د طالبانو لپاره د سولې د خبرو په موخه دفتر پرانیستی شي.

د ملي شورا نوې ودانۍ د ...

د سـي انـډ سـي کمپنـۍ رییـس وایـي: «پـه افغانـستان کـې د پـروژو د اجـرا لپـاره لـه هنـد څخـه د کـاري ځـواک، تخنیکـي وسـایلو او لـه هنـد او پاکـستان څخـه د مـوادو انتقـال تـه اړتیـا وه. مـوږ د تروریـستانو لـه پـر لـه پـسې امنیتـي سـتونزو او دغـه راز دواړو او بـاران داور بـدو پـه وجـه لـه لوژیـستیکي مـشکلاتو سـره مخامخ وو.»

کابل ښاریان درنو واورو ...

خلک ارام او سوکاله شي."

لـه بـل لـوري پـه واټونـو دواورو موجودیت د موټرو تګ راتګ هم اغیـزمن کـړی، د کابـل ښـار د ترافیکـو مـشر نورالـدین همـدرد وویـل، دوی د دغـو واورو لـه املـه یوازې په تیره اوونۍ کې پنځه ترافیکي پیښې درلودې. کابل او دهېـواد ځینـې نـور ښـارونه لـه تیـرې یـوې میاشـتې راهیـسې د واورې دورښـت شـاهدان دي، چـې لـه املـه یـې یـو شـمېر هغـه خلک، چې امکانات نه لري له سـتخوسـتونزو سـره لاس او ګریوان دي. په لـرو پرتـو سیمو کې خو خلک بیا برفکوچونو او سړې هوا خلک له مرګ ژوبلې سره هم مخامخ کړي او دورکړل شـویو شـمېرو لـه مخـې لـه سـلو زیات کسان مړه شوي دي.

پاکستان نور له طالبانو ...

دي نیول شوي.»

د پاکستان ایکسپریس تریبیون انګلیـسي ورځپـاڼې هـم لیکلي چې د ولسمشر کرزي له لوري په زغرده له پاکستان څخه د خبرو لپـاره د ملا محمـد عمر غوښتنې دواړه خواوې سره لرې کړې او له دې سره سره چې پاکستان ته د ښاغلي کرزي دا سفر په تېرو لسو کلونـو کـې د دواړو هېوادونـو د اړیکو لپاره تر ټولو مهم بلل شوی و، بې نتیجې ښکاري.

ایران د اټومي تاسیساتو د پراخولو په هڅه کې دی

ویانا مېشتو ډیپلماتانو ویلي داسې برېښي چې ایران د قم ښار ته نږدې تر ځمکې لاندې د خپلو اټومي تاسیساتو د ډېرې پراخونې هڅه پیل کړې ده.

دا څرګندونې تهـران تـه د نړیوالې اټومې ځارډلې 'آی اې اې' د ځارونکو د یـوې بلـې ډلـې د ورتګ پـه درشـل کـې شوي چې دا اوونۍ د ایران پر اټومي پروګرام د غربېدو لپاره ور روانېږي.

پـه ویانـا کـې د بـي بـي سـي خبریالـه بیژنـي ببـل پـه خپـل رپوټ کې وایي دا په دې اړه یوه بلـه ګوابنـه ده چـې ایـران د نړیوالو بندیزونو له ډېرېدو سره سره ښایي د خپل ناندرۍ ییز اټومي پروګرام د چټکولو ملا تړلې وي. هغې ووېل داسې برېښي چې ایران، قم ښار ته نـږدې پـه یـوې ټینګـې ځمکلانـدې بټۍ کـې د نـوي نـسل زرګونـو سـنټریفیوژونو لګولو ته ځان جوړ کړی وي.

دا ماشـینونه کـولی شـي د یورانیمو پخول یا بدایول خورا چټک کړي او دا پاخه یورانیم هغـه مـواد دي چـې پـه اټومي سرګولۍ کې کارېدلی شي.

د ملګرو ملتو امنیتي ځارډلې IAEA پـر دې رپـوټ لاځـه نه دي ویلي.

ارادہ با جـوانان وعلاقه منـدان

همکار گرانقدر محترم سمسور سباوون، با اظهـار سپاس از علاقه مندی شـما بـه ایـن روزنامـه، مضمون ارسالی تانرا به امید همکاری های بعدی شما به چاپ می رسانیم. موفق و کامگار باشید.

متکی به ماده پنجم قـانون جـزاء و مـاده پنجـاه وششم قانون اساسی دولـت جمهـوری اسـلامی افغانستان که صراحت دارد (بی خبری از قـانون عذر پنداشته نمی شـود) یعنـی دانـستن قـانون برای کلیه اتباع کشور حتمی و ضروری است که باید از قوانین نافذه، آگاهی داشته باشند ولـو در هرکـاری مـصروف انـد. چـه رسـد بـه افـراد و اشخاصیکه در نهاد هـای دولتـی ایفـای وظیفـه میدارند که هر کدام در راستای وظیفه داری تـابع قوانین و مقررات مـشخص بـوده و در پرتـو آن اجرااات روزمره را تنظیم مـی نمایـد. زیـرا نهـاد دیگری که از تطبیق قانون در امـور نظـارت مـی نماید وجود دارد که بنام اداره سارنوالی مـشهور است و عندالموقع کـارکردگی افـراد و اشـخاص، ادارات و دوایـر را مـورد بررسـی قـرار داده، متخلفین قانون را مستوجب مجـازات دانـسته در مورد شان تصمیم اتخاذ میدارد. بناءً همه افـراد و اشخاصیکه از قوانین آگاهی داشـته در پیـشبرد وظایف مسؤولانه برخورد می نمایند.

نظامیان پاکستانی، بعـضی از رهبـران مـذهبی، حلقات و دسـتگاه اسـتخباراتی آنکـشور درهـر مقطع زمانی بـا در نظـر داشـت منـافع خـویش دست به حیل و نیرنگ های گونه گون مـی زننـد تا از این برنامـه هـای مغرضـانه خـود بـه نفـع خـویش و کـشور شـان بهـره بـرداری نماینـد. چنانچه گاهی بـه تمویـل و تجهیـز گـروه هـای تروریستی پرداخته وبا تربیه افـراد انتحـاری و انفجاری انکشور را مامن امن بـرای تروریـستان می سازند و گـاهی بـا بـراه انـداختن پروپاگنـد، اذهان عامه را مغشوش می نمایند. چنانچه اینبار نیرنگ دیگری را توسط مزدوران دست پـرورده خویش راه اندازی کرده و میخواهد ارگان امنیـت ملی یعنی ارگانی را که همواره در مقابل توطیـه های آنان ایستادگی نموده، بدنام نمایند که گویـا زندانیان در آن اداره مـورد شـنکجه و آزار قـرار میگیرند و در جریان تحقیـق و بررسـی متهمـین مورد اذیـت و ازار و شـکنجه جـسمی تـا نـاخن کشیدن ها قرار گرفته اند.

به هموطنان ما معلوم است که ایـن نهـاد در طـی ده سال در جهـت خنثـی نمـودن پلانهـای شـوم دستگاه استخباراتی آی اس آی با سر فرازی بـه پیگرد و دستگیری گماشتگان آن با واسکت هـای انتحاری و مواد انفجـاری و افـشای چهـره هـای دشمنان این سرزمین، در قبال وطـن وهموطنـان در سطح ملی وبین المللی با هوشیاری مبـادرت ورزیـده و سـازمان اسـتخباراتی آنکـشور را از اقدام فعالیت های تخریب گرانه نـا امیـد سـاخته است. باید گفـت کـه تحقیـق وبررسـی متهمـین مطابق قانون از صلاحیت هـای اداره سـارنوالی بوده و پیشبرد امور آن تحت نظـر مقـام محتـرم سارنوالی میباشد که بخش دیگر آن کـه وظیفـه نظارت و حراست از وضع زندانیان در زندان هـا می باشد به کـار خـود ادامـه داده وقتـاً فوقتـاً از جریان اسـتجواب و تحقیـق مـستقیماً نظـارت و نحوه برخورد در زمان تحقیـق را گـزارش تهیـه میدارند و در پهلوی آن کمیته بین المللی صـلیب سرخ کـه در قـسمت اسـراء و زنـدانیان، تـأمین ارتباط با فامیل ها و دوسـتان شـان، مواظبـت از وضع معیشتی و مشاهده وضـع صـحی زنـدانی هـا مصروف کار اند. همواره در نظارت خانه ها و توقیـف خانـه هـا و محـابس رفتـه اجـرای وظیفـه نمـوده و عندالموقع گزارشاتی از آن تهیه و ترتیب داشته اند کـه تا کنون چنین چیزی را نـه مـشاهده و نـه در گـزارش ارائه داشته اند.

نهاد سومی که در این راستا رسالت داشـته و همـواره کارمندان آن به ارگان ها مراجعه و با مشاهده اوضاع و احوال گزارش تهیه کرده کمیسیون مستقل حقوق بـشر افغانستان است که در طی مدت بـه چنـین موضـوعی، مواجه نگردیده واکثراً کمیسیون مـستقل حقـوق بـشر ابراز رضایت مندی نموده است.

بنـأ هموطنـان مـا از دسـایس دسـتگاه اسـتخباراتی پاکستان که طی بیش از سه دهه رنـج و تکلیـف را بـا گوشـت وپوسـت لمـس و متحمـل گردیـده انـد و از دسیسه تازه بکار انداخته آن نیز آگاه گردیده به گفتـه مجرمی که غرض انتحار و انفجار؛ ویرانی و خرابکاری ازسوی آن سـازمان بـه کـشور مـا بـا واسکت هـای انتحاری فرستاده شده باشد، گوش نخواهند داد.

همکار گرانقدر محترم حسین بازرگان، ایمیل شما را که حاوی دو مطلب جالب بود دریافت نمودیم. بـه پـاس قدردانی از همکاری های متـداوم شـما اینـک یـک مضمون ارسالی تانرا بـه زیـور چـاپ مـی آرایـیم. سعادتمند وکامگار باشید.

دراین اواخر گروه های مخالف دولت به دستورآی اس آی پاکـستان در ولایـات نـسبتاً نـا امـن کـشورتلاش میورزند تا دهاقین و کشاورزان را تـشویق بـه کـشت کوکنارنمایند و حتی گفته میشود که آنان به زورتفنـگ و اجبار زراعت پیشه گـان را وادار بـه زرع کوکنـارمی نمایند، به منظوراینکه سالانه میلیون ها دالر مفاد مـواد مخدر را گروه های دهشت افگن و قاچاقبران بین المللی بدست میآورنـد و درضـمن پنجـاه درصـد مـصارف جنگـی و اهـداف تروریـستی تمویـل و تجهیـز گـروه تروریست ها ازفروش این پدیده زشت تمویل میگـردد. بنا براین ملحوظ نظامیان آنکشورهمواره تـلاش مـی نماینـد تـا از ایـن مـواد افیـونی مـدرک مـالی بـرای تروریستان فراهم کنند.

دراصل مواد مخدر یک پدیـده زشـت ونـا پـسندیده اسـت کـه بـرای جـسم و روح انـسان یـک نـوع زهرخطرناک بوده که جسم انسان را بگونـه تـدریجی ضعیف و ناتوان ساخته کـه درنتیجـه باعـث مـرگ و میرانـسانها میگـردد. درطـی سـه دهـه جنـگ هـای خانمانسوزیک تعداد هموطنان ما که ازاثرفقر و بیکاری دیارمهاجرت را به پـیش گرفتـه و بـسوی کـشورهای همسایه (ایران وپاکستان) پناهنده شدند که ایـن رونـد مهاجرت و برخورد های غیرعادلانـه زمامـداران ایـران ونظامیـان پاکـستان سـبب شـده تـا آنهـا بـه مـواد مخدرمعتاد شوند وجوانانی که ازکـشورهای همـسایه دوبـاره عـودت مـی نماینـد یکتعـداد آنهـا بـه مـواد مخدرمبتلا بوده و بـار دوش جامعـه شـده و اکثریـت اینها در زیرپلچک ها و خانه های و یرانه مـی میرنـد و به زنده گی شان خاتمه میدهند.

این پدیده زشت (مواد مخدر) که دردین مقدس اسلام مورد نکوهش قرارگرفتـه و چنانچـه پیغمبراسـلام (ص) درحدیثی می فرماید که هرماده نشه آور حرام است. پس هموطنان ما باید بداننـد کـه دشـمنان مـا درپی استمرار این زهرکشنده درمهین ما می باشـند پس آگاه باشید ونگذارید تا جوانان تـان درګنـد آب این پدیده نا روا غـرق گـردد. بهتـرین راه حـل ایـن خواهد بود که ملت افغانستان بخصوص جوانان و نوجوانان که آینده سازان کشورهـستند بـه ورزش رو آورده و درعرصـه آمـوزش وپـرورش کوشـا باشند تا باشد که درترقی و پیشرفت کشورسهیم و مصدرخدمت جامعهٔ گردند.

بی اعتنایی اسلام آباد به امیدواری های کابل

در این اواخر، رفت و آمد مقام های افغان به اسلام آباد بیشتر شده است؛ چنانکه خود رییس جمهور روز جمعهٔ گذشته در رأس یک هیأت بلند پایه به اسلام آباد رفت؛ هرچند وی به منظور اشتراک در نشست سه جانبه افغانستان، ایران و پاکستان رفته بود، ولی اکثر کارشناسان به این نظر اند که محور اصلی این سفر را چگونگی گفتگوهای صلح با مخالفان دولت افغانستان تشکیل می داد که طی آن طرف افغانی خواستار همکاری پاکستان در این زمینه شد. سخنگوی رییس جمهور کرزی اظهار داشت: افغانستان امیدوار است، پاکستان که یک قدرت منطقه‌یی است، به دولت افغانستان برای پیشبرد روند صلح با طالبان کمک کند.

پاکستان که نقش مهمی در پایان بخشیدن به جنگ افغانستان می‌تواند، ایفا کند، به طور مکرر اعلام کرده، خواهان صلح در کشور همسایه‌اش است.

با این وجود مقام های افغان نسبت به حسن نیت پاکستان سوءظن دارند؛ زیرا سرویس استخباراتی این کشور دارای روابطی تاریخی با گروه‌های طالبان است.

پس از به قتل رسیدن برهان‌الدین ربانی، رییس‌جمهور سابق و رییس شورای صلح افغانستان در ماه سپتمبر، روابط افغانستان و پاکستان طی ماه‌های اخیر به تیره گی گرایید.

مقام‌های افغانستان دستگاه های استخباراتی پاکستان را مسوول این قتل اعلام کردند؛ اتهامی که پاکستان با عصبانیت آن را رد کرد.

اما گفتگوها در هفتهٔ جاری میان حامد کرزی، و رهبران پاکستان در اسلام‌آباد بارقه‌های امید را برای بهبود روابط دو کشور ایجاد برای شورشیان در مناطق قبایلی خود را تکذیب کرده است.

پاکستان همچنین وجود شورای کویته یا شورای رهبری طالبان در پاکستان را تکذیب کرده است.

حنا ربانی، وزیر خارجهٔ پاکستان روز گذشته اظهار داشت: بسیاری از تیره گی‌ها در روابط اسلام‌آباد- کابل رفع شده است.

بهبود ظاهری روابط میان افغانستان و پاکستان در شرایطی صورت می گیرد که دولت افغانستان به دنبال ورود به مرحلهٔ بعدی آشتی ملی و گفتگو با طالبان است.

مقام های افغان می گویند، تابه حال فقط چندین تماس میان مقام‌های دولتی افغانستان و طالبان وجود داشته است.

طالبان افغانستان در ماه گذشته اعلام کرد: یک دفتر در پایتخت قطر افتتاح خواهد کرد، تا از این طریق با مجامع بین‌المللی تعامل داشته باشد.

دولت کرزی اعلام کرده، از هرگونه گفتگو در قطر حمایت می‌کند، اما در عین حال خواستار گسترش روند آشتی و دخالت بیشتر کشورهای مختلف است تا تلاش برای صلح در افغانستان جامع‌تر شود.

سخنگوی حامد کرزی اظهار می دارد که افغانستان مایل است، مرحلهٔ بعدی روند آشتی در عربستان و ترکیه انجام گیرد.

وی افزود: ما از این دو کشور می‌خواهیم، تا گفتگوهای رسمی و واقعی را تسهیل کنند.

عربستان سعودی دارای نفوذ در افغانستان است؛ زیرا در دههٔ ۱۹۸۰ از مبارزان مجاهدین علیه نیروهای اشغالگر شوروی حمایت کرده است.

عربستان همچنین دارای روابط نزدیکی با پاکستان است.

رییس جمهور کرزی در جریان سفر خود به اسلام آباد با سیاستمداران اپوزیسیون و رهبران مذهبی نیز، دیدار و گفتگو کرد.

مولانا سمیع‌الحق، یک روحانی که ریاست یک مدرسهٔ مذهبی در پاکستان را عهده‌دار است، مدرسه‌یی که برخی از این اعضای طالبان افغانستان در آن تحصیل کرده‌اند، اظهار داشت: حامد کرزی در دیدار با او از وی خواسته تا طالبان را تشویق به ورود به مذاکرات صلح کند.

وی به خبرگزاری رویترز گفت: کرزی کاملا به تماس‌های ما با طالبان واقف است.

یک مقام افغان تایید کرد که کرزی با مولانا سمیع الحق دیدار و گفتگو کرده است.

موضع افغانستان در این روزها داشتن روابط خوب با همه احزاب و طرف‌های سیاسی پاکستان است، نه تنها دولت و سمیع‌الحق یکی از طرف‌های اصلی بود.

اعلان

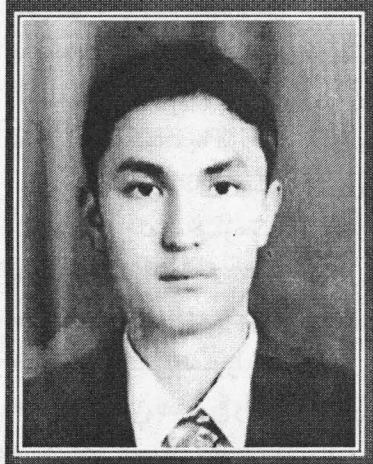

در جستجوی شخصی بنام جاوید جویا فرزند اسحق مسکونه قریه سبزچوب ولسوالی جاغوری ولایت غزنی میباشم. شخص مذکور در ماه قبل در کابل دیده شده است، هرکس که وی را دیده ویا آدرس او را داشته باشد به شماره تیلفون ذیل به تماس شده و مبلغ یکصدوپنجاه هزار افغانی جایزه بگیرد.

شماره تماس: ۰۷۰۳۵۱۵۰۷۱

از طرف ارباب غلام حسن

معیار های بین المللی حقوق بشر برای تطبیق قوانین

حفاظت نوجوانان: با کودکان باید طوری برخورد گردد که حس ارزش و کرامت در آنها که باعث برگشت آنها به اجتماع می گردد و برای تامین و منافع و اقتضای سن آنها ضروری است، تقویت یابد.

این پیام از طرف کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان تقدیم گردید

ارادهٔ ورځپاڼه یوازې دسرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسوولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک:
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: استاد مرتضی فرحتیار
موبایل: ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com
معاون: خادم احمد
موبایل: ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل: ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین: انجینیر محمدجمیل "امیری"
همکار تخنیکی: محمدجمیل "احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس: دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Farhat yar
Editor: Khadem Ahmad
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com